

Vergaderjaar 2014–2015

21 501-31

Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken

Nr. 361

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 januari 2015

Hierbij ontvangt u het verslag van de Raad WSBVC, onderdeel Werkgelegenheid en Sociaal Beleid, van 11 december 2014.

Tijdens deze Raad hebben de lidstaten een politiek akkoord bereikt over het richtlijnvoorstel betreffende arbeidstijd in de binnenvaart. Verder is een algemene oriëntatie aangenomen over twee onderwerpen: het richtlijnvoorstel tot wijziging van vijf richtlijnen arbeidsrecht op het punt van uitsluiting van zeevarenden en de verordening inzake het «European network of Employment Services» (Eures).

Voorts hebben de Ministers gesproken over jeugdwerkgelegenheid, de Jaarlijkse Groei-analyse 2015 en over de richtlijn gelijke behandeling buiten arbeid.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher

Verslag Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid 11 december 2014 te Brussel

Tijdens de Raad hebben de lidstaten een politiek akkoord bereikt over het richtlijnvoorstel betreffende arbeidstijd in de binnenvaart. Verder is een algemene oriëntatie aangenomen over twee onderwerpen: het richtlijnvoorstel tot wijziging van vijf richtlijnen arbeidsrecht op het punt van de uitsluiting van zeevarenden en de verordening inzake het «European network of Employment Services» (Eures).

Voorts hebben de Ministers gesproken over jeugdwerkgelegenheid, de jaarlijkse groeianalyse 2015 en over de richtlijn gelijke behandeling buiten arbeid. Ook heeft het voorzitterschap een kort rapport gepresenteerd over de zwangerschapsrichtlijn. Hieronder wordt op de belangrijkste punten van deze Raad nader ingegaan.

Richtlijnvoorstel betreffende de regeling van bepaalde aspecten van de organisatie van de arbeidstijd in de binnenvaart

Het betreft een richtlijn dat een overeenkomst van Europese sociale partners in de binnenvaart omzet in wetgeving. Wanneer een dergelijke overeenkomst wordt omgezet in een richtlijn kan de Raad de richtlijn alleen goed- of afkeuren. Wijzigingen zijn niet mogelijk.

Op de Raad werd een politiek akkoord vastgesteld, maar dit akkoord werd niet zonder kritiek gesloten. Meerdere lidstaten onthielden zich van stemming. De bezwaren van deze lidstaten zijn in de vorm van verklaringen toegevoegd aan de Raadsnotulen. De bezwaren hadden betrekking op een vermeend gebrek aan:

- 1) kwaliteit en transparantie van het wetgevingsproces;
- 2) representativiteit van sociale partners die het akkoord hebben gesloten; en
- 3) proportionaliteit.

Daarnaast hebben sommige lidstaten geen of een beperkte binnenvaart en wilden daarom niet door het akkoord worden gebonden.

Voorstel voor een richtlijn van het Europees parlement en de Raad betreffende zeevarenden, tot wijziging van vijf Richtlijnen arbeidsrecht

Alle lidstaten konden de algemene oriëntatie steunen. De brede steun was mede mogelijk doordat de sociale partners uit de zeevaartsector in een eerder stadium een gemeenschappelijk standpunt hadden bepaald. Dit standpunt is belangrijke input geweest voor het compromisvoorstel van het Voorzitterschap. Enkele lidstaten hebben aangegeven twijfels te hebben bij de juridische basis van het richtlijnvoorstel. Nederland deelt deze twijfels niet. Het Voorzitterschap gaf aan dat de onderhandelingen met het Europees parlement nu zo spoedig mogelijk beginnen.

Voorstel voor een verordening inzake een Europees netwerk van diensten voor arbeidsvoorziening, de toegang van werknemers tot mobiliteitsdiensten en de verdere integratie van de arbeidsmarkten (EURES)

Met brede steun van de lidstaten kon het Voorzitterschap een algemene oriëntatie vaststellen voor deze verordening. Drie lidstaten gaven aan er moeite mee te hebben dat in beginsel ook stages in het Euresportaal moeten worden vermeld. Eén lidstaat maakte zich zorgen over de administratieve lasten van het voorstel.

Investeren in werkgelegenheid voor jongeren: jongerengarantie, onderwijs en vaardigheden

Tijdens de tafelronde hebben lidstaten gesproken over jeugdwerkgelegenheid. Dit gebeurde in het bijzijn van Commissarissen Thyssen (Werk, Sociale Zaken, Vaardigheden en Arbeidsmobiliteit) en Navracsics (Onderwijs, Cultuur, Jongerenzaken en Sport) en de Ministers van Onderwijs van de triolanden Italië, Letland en Luxemburg. Aanwezigheid van deze Ministers was bedoeld om de verbinding te behouden tussen de onderwijs- en werkgelegenheidsformaties van de Raad.

Tijdens de tafelronde benadrukten vrijwel alle lidstaten het belang van het verbeteren van de overgang van onderwijs naar de arbeidsmarkt. Beroepsopleidingen en leerwerkplekken zijn daarbij een goede manier om jongeren werkervaring te bieden. Ook moeten lidstaten stages binnen het onderwijs stimuleren. Daarnaast werd het bevorderen van ondernemerschap genoemd als middel om jeugdwerkloosheid te bestrijden. Enkele lidstaten hadden kritiek op de financiële beperkingen bij de jeugdgarantie. Voorts vonden sommige lidstaten het lastig om niet geregistreerde jongeren (die niet werken of onderwijs volgen) op te sporen. Het investeringsplan van de Europese Commissie (plan Juncker) werd verschillende malen genoemd als een goede mogelijkheid om werkgelegenheid te creëren. Ook gaven veel lidstaten voorbeelden van maatregelen die zij op nationaal niveau nemen in de strijd tegen jeugdwerkloosheid.

Nederland is in zijn interventie ingegaan op het Nederlandse beleid. Zo heeft Nederland aangegeven dat de bestrijding van jeugdwerkloosheid begint bij het voorkomen van voortijdig schooluitval en het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Verder heeft Nederland benadrukt dat gezonde overheidsfinanciën en structurele hervormingen noodzakelijk zijn om de vraag naar arbeid duurzaam te vergroten.

Jaarlijkse groeianalyse 2015, inclusief gezamenlijk werkgelegenheidsverslag en «alert mechanism report»

In aanwezigheid van Commissarissen Thyssen en Dombrovskis is gesproken over de jaarlijkse groeianalyse 2015, het gezamenlijk werkgelegenheidsverslag en het Alert Mechanism Report. De jaarlijkse groeianalyse van de Commissie is het startpunt voor het Europees Semester 2015.

Vele lidstaten merkten op te verwachten dat het investeringsplan van de Europese Commissie (plan Juncker) een positieve impuls zal geven aan de economieën van de lidstaten. De relatie tussen investeringen enerzijds en begrotingsverantwoordelijkheid en structurele hervormingen anderzijds werd breed gesteund. Er was ook enige kritiek. Zo betreurden sommige lidstaten het ontbreken van gendergelijkheid in de analyse. Verder was een groot aantal lidstaten, waaronder Nederland, positief over de stroomlijning van het Semester. Dit zou al in 2015 moeten worden toegepast.

Nederland miste in de groeianalyse aandacht voor het verhogen van de arbeidsparticipatie en het verminderen van het aantal mensen dat in armoede leeft. Nederland heeft verder het belang onderstreept van structurele hervormingen op de arbeidsmarkt, in het onderwijs en de sociale zekerheid. Alleen als het groeipotentieel van landen structureel verbetert, hebben bedrijven weer vertrouwen om meer te investeren en daardoor banen te creëren.

Voorstel voor een richtlijn tot wijziging van Richtlijn 92/85/EEG van de Raad: de «zwangerschapsrichtlijn»

Het voorzitterschap presenteerde een kort verslag en stelde dat de posities van Raad en Europees parlement op dit dossier ver uit elkaar liggen. Commissaris Jourová stelde dat Raad en Europees parlement de politieke wil moeten tonen om een compromis te bereiken. Als deze wil er binnen afzienbare tijd niet blijkt te zijn dan zal de Commissie het voorstel tot aanpassing van de Richtlijn intrekken. De Commissie zal dan met een nieuw voorstel komen, waarin het doel zal zijn een optimale balans tussen werk en gezinsleven te realiseren.

Voorstel voor een richtlijn inzake de verbetering van de man-vrouwverhouding bij niet-uitvoerende bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen en daarmee samenhangende maatregelen

Het voorzitterschap gaf aan te hebben gehoopt op het bereiken van een politiek compromis tijdens deze Raad. Aangezien een substantieel deel van de lidstaten, dat een blokkerende minderheid tegen het voorstel vormt, had aangegeven de voorliggende tekst niet te kunnen steunen, beperkte het Voorzitterschap zich tot het presenteren van een voortgangsverslag.

Commissaris Jourová gaf aan dat een meer gedifferentieerde samenstelling van Raden van Bestuur leidt tot betere resultaten van ondernemingen. De Commissaris riep de lidstaten uit de blokkerende minderheid op om een positievere houding in te nemen, zeker ook gegeven de gematigde positie van het Europees parlement en de flexibiliteit dat het voorliggende compromisvoorstel de lidstaten biedt. De Commissaris sprak de hoop uit dat het Letse Voorzitterschap in staat zal zijn een compromis te bereiken.

Richtlijnvoorstel betreffende de toepassing van het beginsel gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid

Als inleiding op de discussie gaf het voorzitterschap aan dat Commissievoorzitter Juncker dit voorstel heeft aangemerkt als een prioritair dossier. Commissaris Jourová onderstreepte dit. Het gaat om een Richtlijn dat fundamentele waarden van de EU beschermt.

In de discussie over dit onderwerp bleken de lidstaten op hoofdlijnen eensgezind. Vrijwel alle lidstaten onderschreven het belang van de richtlijn. Ook waren de lidstaten bijna unaniem van mening dat versterkte samenwerking voor deze richtlijn geen oplossing is. De meest genoemde reden hiervoor is dat een Europa van verschillende snelheden op het terrein van fundamentele rechten niet wenselijk is. Ook Nederland bracht dit naar voren.

Verder waren de lidstaten behoorlijk eensgezind over het feit dat de tekst verder verduidelijkt moet worden. Meerdere lidstaten waren van mening dat:

- een nadere invulling van sommige definities in de richtlijn noodzakelijk is;
- de uitzonderingen scherp moeten worden gedefinieerd;
- de richtlijn moet gelden voor zowel de publieke als private sector;
- er meer inzicht in de kosten van de implementatie van de richtlijn nodig is;

- de overgangperiode en implementatieperiode lang genoeg moeten zijn;
- de toegang tot sociale zekerheid duidelijker moet worden gedefinieerd;
- de relatie met het VN-verdrag voor gehandicapten moet worden verduidelijkt; en
- de verdeling tussen nationale en EU bevoegdheden moet worden verhelderd.